

Repræsentantskabsmøde

Referat af 1. repræsentantskabsmøde 2021, 26.3.

Til stede:

Amalie Foss, Bettina Buch, Bodil Christensen, Carsten Levisen, Cathrine Holm-Nielsen, Christina Furholm Kjærgaard, Dorthe Duncker, Elisabeth Muth Andersen, Gitte Bue Schmidt, Henrik Jørgensen, Holger Juul, Jakob Steensig, Jens Smærup Sørensen, Jo Hermann, Laus Strandby Nielsen, Line Sandst, Lisa Villadsen, Lotte Klein, Marion Pedersen, Martin Kristiansen, Michael Ejstrup, Morten Holland Heide, Peter Harder, Rikke Steenholdt Olesen, Sanne Petersen, Sanni Nimb, Sune Weile, Sussi Olsen, Thomas Wiben Jensen, Tina Thode Hougaard, Tommi Bernitz, Tonny Skovgård Jensen, Ulla Weinreich, Ulrik Gammelmark Poss, Vibeke Larsen (35)

Fra instituttet: Ida Elisabeth Mørch, Thomas Hestbæk Andersen, Anne Sofie Bøllingtoft, Kirsten Lindø Dolberg-Møller, Marianne Rathje, Margrethe Heidemann Andersen, Jørgen Schack, Eva Skafte Jensen, Michael Nguyen, Sebastian Metzger, Anna Sofie Hartling, Thomas Widmann (12)

Program:

13.00-13.05	1. Velkomst og dagens program
13.05-13.35	2. Årsberetning 2020, herunder regnskab for 2020
13.35-14.00	3. Strategi for Dansk Sprognævn (2021-2024): mission, vision, strategisk retning og resultatmål
14.15-15.00	4. Valg af Dansk Sprognævnets bestyrelse: formand, næstformand og bestyrelsesmedlemmer
15.20-15.50	5. Drøftelse af det nye repræsentantskabs forventninger til arbejdet i Sprognævnet i de kommende fire år og repræsentantskabsmedlemmernes rolle i den forbindelse
15.50-16.00	6. Tak for i dag.

Punkt 1:

I fravær af en formand for Dansk Sprognævn bød Thomas Hestbæk Andersen velkommen.

Punkt 2:

Taget til efterretning. Sprognævnet kom ud af 2020 med et overskud på 218 t.kr., og nævnets økonomi balancerer (også) i 2021.

Punkt 3:

Thomas Hestbæk Andersen gennemgik hovedpunkter i strategien: mission, vision, strategisk retning og resultatmål. Der blev spurgt om uddybning af forholdene angående tegnsprog og om den kun delvise målopfyldelse ift. nævnets arbejde med skriftlig sprogfærdighed i uddannelsessystemet.

Punkt 4:

Der var ikke yderligere kandidater til valget end dem der var indstillet på forhånd.

Repræsentantskabsmøde

Henrik Jørgensen blev valgt til formand uden modkandidater.

Lisa Villadsen blev valgt til næstformand uden modkandidater.

Bettina Buch, Holger Juul og Sussi Olsen blev valgt til bestyrelsen i en valggruppe der også inkluderede Thomas Wiben Jensen.

Thomas Hestbæk Andersen indstiller til Kulturministeren at de valgte kandidater beskikkes til Dansk Sprognævnets bestyrelse i de poster som repræsentantskabet har givet dem mandat til at varetage.

Punkt 5:

Trods lidt tekniske udfordringer kom repræsentantskabets medlemmer til orde, først i en diskussion af de to punkter om 'Sprognævnets kommandobefalinger' og 'dansk status ift. andre sprog i Danmark' som det tidligere repræsentantskab havde anbefalet det nye at tage op, og derefter i en opsamling af synspunkter på hvordan det nye repræsentantskab ønsker at bidrage til Sprognævnets virke i 2021-2024, herunder hvad Sprognævnet kan arbejde for.

Følgende synspunkter blev formuleret:

Jeg håber, repræsentantskabet kan medvirke til at udvikle sprognævnets oplysningsvirksomhed, især med henblik på fremme af befolkningens interesse for sprog.

Sprognævnets gratis kommakursus bruger jeg igen og igen (eller mine studerende gør det) - sådan kan man have snævert faglige "kurser", der formidler opmærksomhed på sprog. Det er herligt, når det er en nørdet instans som Dansk Sprognævn (og ikke en lærer med mange andre interesser) der står bag.

Jeg vil gerne medvirke til et stærkere fokus på sproget (såvel mundtligt som skriftligt) som magtfaktor og et vigtigt element i forudsætningen for aktivt medborgerskab.

Min interesse (og særlige evne til at bidrage) går på det interaktionelle/samtaleprog og på sproget i sociale medier. Det sidste er der i forvejen fokus på i DS, men jeg savner mere forskning i hvordan vi samtaler - særligt med henblik på sprogteknologi. Når vi taler med Siri/Alexa oa., vil jeg tro at vores interaktion kunne forbedres betydeligt hvis viden om samtalers struktur og "mekanik" i højere grad blev anvendt.

Måske kunne vi også være med til at rammesætte offentlige samtaler om godt sprog, (ups, satte jeg lige komma der?) som faktisk vækker lyst til at kommunikere og ikke forfalder til at rakke ned på usikre/ureflekterede sprogbrugere. (Hermed på ingen måde sagt, at Sprognævnet gør sig skyldig i det. Jeg tænker mere på div. sprogklummer og sure indlæg i aviser).

Jeg forestiller mig man kunne sætte ting til debat og indkalde bidrag fra repræsentantskabsmedlemmerne, gerne i et anbefalet format - og så derefter prøve at tage en fælles debat. Det kunne fx

Repræsentantskabsmøde

anvendes på de to temaer vi overtager fra det gamle repræsentantskab. Det med det danske sprogs status må dog præciseres, jf Lisas kommentar, før man kan forvente en afklaring. Det kunne fx ske ved at splitte op i flere undertemaer.

Jeg ville gerne sætte (mere) fokus på forskning, der følger eleveres sprogudvikling over et skoleforløb og over tid. Ikke kun deres formelle sprogbrug, men også fx sprogbrug på SoMe.

God ide at inddrage repræsentantskabet aktivt. Jeg vil gerne bidrage med konkrete ændringsforslag til Retskrivningsordbogen, både specifikke og principielle, baseret på erfaring fra rette- og redaktionsarbejde. Har også noteret med glæde, at tillægget skal gennemskrives. Desuden ser det ud til, at der er en god mulighed for at tale om danskfagets sproglige dimension på tværs af folkeskole-gymnasie-universitet, måske i en arbejdsgruppe under repræsentantskabet. Samtidig vil gerne gøre opmærksom på, at der er adskillige skønlitterære forfattere blandt medlemmerne, som fx kunne inddrages i forhold til den planlagte festival.

At vi kan få kvalificeret diskussioner baseret på input fra forskningen i sprognævnet – og måske også fra andre. Det med at hjælpe alle til at udtrykke sig klart og formålstjenligt, synes jeg er noget af det vigtigste i visionen, og det kunne være fint hvis en diskussion af dette også kunne indeholde diskussioner af hvordan forskellige grupper i samfundet (andre end dem der normalt har taleretten) kan komme til orde. Det med at følge udviklingen burde også betyde at DSN interesserer sig meget (mere?) for hvad der sker i samtalesprog og i de sociale medier. Og for hvordan dansk (i bred forstand) bruges af forskellige samfundsgrupper.

Det er en god ide at drøfte danskfaget på tværs af uddannelsesniveauer. Det er jo muligt med den brede sammensætning, repræsentantskabet har.

Sprog som kulturbærer! Sprog som fællesskaber! Sproglig bevidsthed!

Jeg bakker Jacob Steensigs kommentar op. Jeg hæftede mig i årsrapporten ved et projekt om klar-sprog. Det ville jeg gerne vide mere om og diskutere dets potentiale for udvidelse og udbredelse.

Jeg håber, repræsentantskabet bliver inddraget i Sprognævnets arbejde i højere grad end i den seneste repræsentantskabsperiode. Vi er mange, som gerne vil være jeres talerør og "forlængede arm" ud i vores organisationer og samfundet generelt, men det kræver, at vi bliver involveret. F.eks. har jeg brugt den seneste repræsentantskabsperiode på at forklare mange kolleger, at Sprognævnets rolle er at følge det danske sprog - og ikke at diktere (hvilket mange har svært ved at forstå). Derudover må I også den modsatte vej i højere grad kunne trække på vores store erfaring med den praktiske sprogbrug.

Jeg deler Lotte Kleins indlæg om sproget som forudsætning for et aktivt medborgerskab, og det ligger mig meget på sinde, at der sættes fokus på en god tone i sproget.

Repræsentantskabsmøde

Sprog og demokratisk debat. Sprog og visuelle virkemidler. Kommatering. Domænetab især ift. forskning.

Under overskriften klart sprog: Styrkelse af brugen af datid.

Men måske også noget fokus på hvilke styrker dansk har i mødet med fremmesprog (engelsk), hvilke greb har vi i mødet: direkte lån, kalkering, opløsning, og fx ellipser som gode metoder til at undgå monstrøse komposita ved direkte kalkering af fx lange engelske komposita, altså hvad er der i værktøjskassen, og også hvordan forbliver det stadig dansk når man underkaster fx direkte indlån dansk ortografi og morfologi, uanset smag giver det aktive værktøjer til at gribe udfordringerne an

Min rolle i repræsentantskabet må først og fremmest - men ikke udelukkende - være at styrke Sprognævnets rolle vedr. resurser til dansk sprogteknologi for dermed at styrke kvaliteten af denne, så den ikke blot baserer sig på oversættelse fra engelsk. Men mange af de andre opgaver nævnt her er også relevante og spændende at arbejde med.

De mange slags dansk!

Repræsentantskabet kunne være med til at viderebringe og advokere for (sprogpolitiske) budskaber i den offentlige debat eller sprogspecifikke fora og dermed udvide modtagergruppen for Sprognævnets aktiviteter og budskaber

Punkt 6:

Dansk Sprognævns nyvalgte formand Henrik Jørgensen afrundede og takkede for et godt møde.